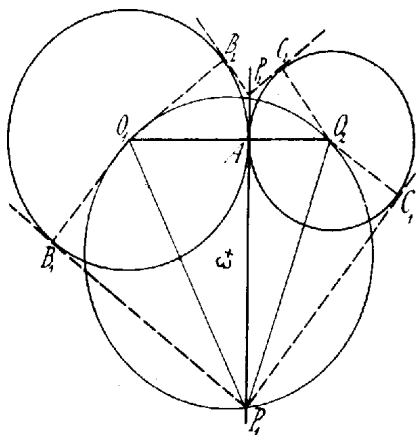

1°. Az adott körök középpontjai O_1 és O_2 ; közös A pontjukban húzott érintőnek P_1 pontja feleljen meg a követelménynek, azaz az O_1 körhöz húzott P_1B_1 érintő merőleges az O_2 körhöz vont P_1C_1 érintőre. P_1O_1 felezi a B_1P_1A -et és P_1O_2 a C_1P_1A -et és így

$$O_1P_1O_2 \sphericalangle = \frac{B_1P_1A \sphericalangle + C_1P_1A \sphericalangle}{2} = \frac{90^\circ}{2} = 45^\circ.$$

Eszerint P_1 oly kör ívén fekszik, melynek pontjaiból az O_1O_2 távolság, mint húr 45° -ű szögek alatt látható. Ilyen kör kettő van és középpontjuk az O_1O_2 oldalú négyzet középpontja.¹ Ezen körök egyike az A pontban emelt érintőt két pontban metszi: P_1 és P_2 -ben. Az $O_1P_2O_2 \sphericalangle = 135^\circ$ és ezért a P_2B_2 érintő is merőleges a P_2C_2 érintőre. Ugyanis $P_2O_1O_2 \sphericalangle + P_2O_2O_1 \sphericalangle = 45^\circ$, tehát

$$B_2O_1O_2 \sphericalangle + C_2O_2O_1 \sphericalangle = 2(P_2O_1O_2 \sphericalangle + P_2O_2O_1 \sphericalangle) = 90^\circ;$$

ebből következik, hogy $O_1B_2 \perp O_2C_2$, ennél fogva $P_2B_2 \perp P_2C_2$. Eszerint P_2 is megfelel a követelményeknek. A másik kör az előbbivel O_1O_2 -re nézve szimmetrikus helyzete és szintén két pontot szolgáltat. Összesen tehát 4 pont felel meg a követelményeknek, külső érintkezés esetén mindenkor.

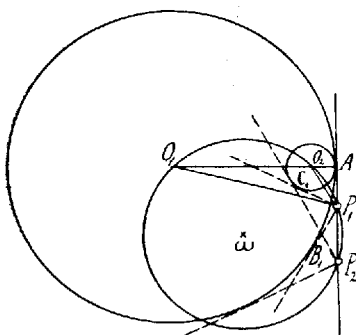
2°. Ha az O_1 és O_2 körök között belső érintkezés van, akkor a feltételeknek megfelelő P_1 pontra nézve

$$O_1P_1O_2 \sphericalangle = O_1P_1A \sphericalangle - O_2P_1A \sphericalangle.$$

Azonban

$$O_1P_1A \sphericalangle = \frac{B_1P_1A \sphericalangle}{2} = \frac{B_1P_1C_1 \sphericalangle + C_1P_1A \sphericalangle}{2} = \frac{90^\circ + 2O_2P_1A \sphericalangle}{2},$$

$$O_1P_1A \sphericalangle = 45^\circ + O_2P_1A \sphericalangle \quad \text{és így} \quad O_1P_1O_2 \sphericalangle = 45^\circ.$$

Eszerint a P pontokat ugyanolyan körön kell keresnünk, mint előbb: t. i. az O_1O_2 oldalú négyzet köré írt körön. Ezen kör radiusa:

$$\varrho = \omega O_1 = \omega O_2 = O_1O_2 \frac{\sqrt{2}}{2} = (r_1 - r_2) \frac{\sqrt{2}}{2}.$$

Ezen körnek és az A pontban emelt közös érintőnek csak akkor van közös pontja, ha

$$\varrho \geq \frac{O_1O_2}{2} + O_2A \quad \text{azaz} \quad \varrho \geq \frac{r_1 - r_2}{2} + r_2$$

$$\varrho \geq \frac{r_1 + r_2}{2}.$$

¹ Ilyen négyzetet az O_1O_2 mindegyik oldalára szerkeszthetünk.

² ω kör kettő van, O_1O_2 -re szimmetrikus helyzetében.

Tekintettel arra, hogy $\varrho = (r_1 - r_2) \frac{\sqrt{2}}{2}$, P pont létezésének feltétele;

$$(r_1 - r_2) \frac{\sqrt{2}}{2} \geq \frac{r_1 r_2}{2} \quad \text{tehát} \quad r_1 \geq r_2 (1 + \sqrt{2})^2.$$

Ha $r_1 > r_2 (1 + \sqrt{2})^2$ akkor 4 pont található a feltételeknek megfelelőleg.

Ha $r_1 = r_2 (1 + \sqrt{2})^2$ akkor 2 pont felel meg a feltételeknek. (T. i. az ω_1 és ω_2 körök érintik az A pontban húzott közös érintőt.)

Ha $r_1 < r_2 (1 + \sqrt{2})^2$, akkor nem található az A pontban emelt érintőn a követelménynek megfelelő P pont.

Blau Kata (áll. leánygimn. VII. o. Szeged)